सार्वजनिक आरोग्य विभाग
महाराष्ट्र शासन

स्तनाचा कर्करोग

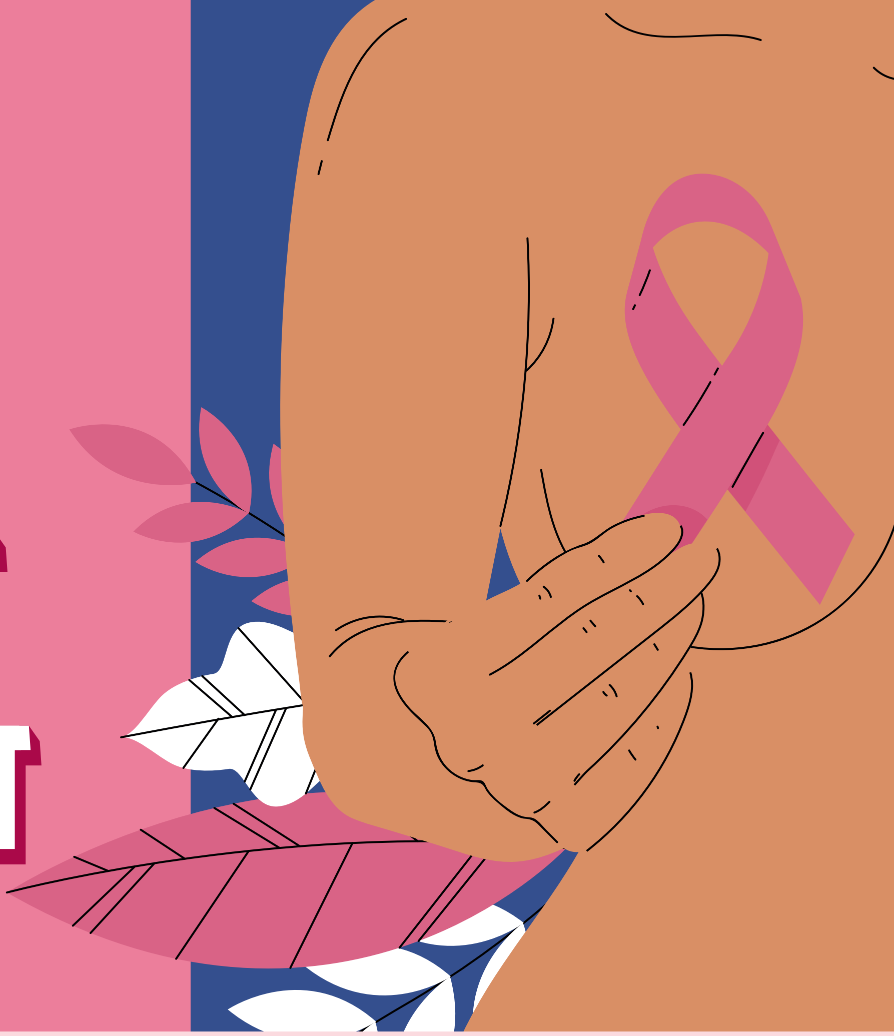

धोक्याची कारणे

- वाढते वय
- स्तनाच्या कर्करोगाचा कौटुंबिक इतिहास
- मासिक पाळी लवकर येणे
- उशीरा रजोनिवृत्ती
- ३० वर्षांनंतर पहिली गर्भधारणा
- मुले नसणे
- ज्या महिलांनी आपल्या मुलांना स्तनपान दिले नाही
- हॉर्मोनल ट्रीटमेंट
- लठ्ठपणा

लक्षणे

- स्तनात गाठ
- स्तनाग्रातून रक्तस्राव
- स्तनाग्रामध्ये बदल
- स्तनाचा आकार किंवा स्वरूपात बदल
- स्तनाच्या त्वचेत बदल
- स्तनाच्या किंवा काखेच्या भागात वेदना किंवा अस्वस्थता
- काखेतील गाठ किंवा सूज

प्रतिबंधात्मक उपाययोजना

- ३० वर्षावरील सर्व महिलांनी महिन्यातून एकदा (मासिक पाळीच्या एक आठवड्या नंतर) स्वतः स्तन तपासणी करावी.
- तसेच वर्षातून एकदा आरोग्य सेविके कडून स्तनाची तपासणी करून घ्यावी.
- स्तनाच्या कर्करोगाची लक्षणे आढळल्यास ए.एन.एम./आशा अथवा नजीकच्या आरोग्य केंद्राशी त्वरित संपर्क साधावा.
- राज्यात सर्व उपकेंद्र, प्राथमिक आरोग्य केंद्र, उपजिल्हा रुग्णालय येथे स्तनाची तपासणी मोफत केली जाते.

कर्करोग विषयक माहिती पुस्तिका बघण्यासाठी QR कोड स्कॅन करा

सार्वजनिक आरोग्य विभाग
महाराष्ट्र शासन

गर्भाशयमुख कर्करोग

धोक्याची कारणे

- ह्यूमन पॅपिलोमा विषाणू संक्रमण
- एकापेक्षा अधिक पुरुषांसोबत लैंगिक संबंध
- अधिक वेळा गर्भधारणा
- कमी वयात बाळंतपण
- अनुवंशिकता

लक्षणे

- मासिक पाळी नसताना रक्तस्त्राव होणे
- लैंगिक संबंधा पश्चात रक्तस्त्राव होणे
- महिलांमध्ये रजोनिवृत्ती नंतर रक्तस्त्राव होणे
- ओटी पोटात दुखणे
- लघवी करताना त्रास होणे / दुखणे

प्रतिबंधात्मक उपाययोजना

- 30 वर्षावरील सर्व महिलांनी नियमित गर्भाशयमुख कर्करोगाची चाचणी करून घ्यावी
- गर्भाशयमुख कर्करोगाची लक्षणे असल्यास ए एन एम/आशा अथवा नजीकच्या आरोग्य केंद्राशी त्वरित संपर्क साधावा.
- राज्यात सर्व उपकेंद्र, प्राथमिक आरोग्य केंद्र, उपजिल्हा रुग्णालय येथे व्ही आय ए / पॅप स्मियर द्वारे मोफत तपासणी केली जाते
- वैयक्तिक स्वच्छतेची काळजी घेणे
- एच पी व्ही संसर्गाच्या संपर्क आणि अधिग्रहणा पूर्वी ९ ते १४ वर्षांच्या मुलींचे ह्यूमन पॅपिलोमा लसी द्वारे लसीकरण करण्यात यावे

कर्करोग विषयक माहिती पुस्तिका बघण्यासाठी QR कोड स्कॅन करा